

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2020, declarate de avocații Stela Sandu și Vasile Istratii, în numele inculpaților

Toporivski Alexandr XXXXX;

Iurii Iurie XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 20.09.2017 – 17.01.2019,
instanța de apel: 18.03.2019 – 29.01.2020,
instanța de recurs: 25.05.2020 – 15.07.2020.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 17 ianuarie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Toporivski Alexandr a fost condamnat în baza art. 27, 317 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 1 an.

Iurii Iurie a fost condamnat în baza art. 27, 317 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an și 8 luni închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de 1 an.

2. Instanța de fond a constatat că în noaptea de 21 spre 22 iunie 2015, aproximativ la orele 02.44, inculpatul Toporivski A., fiind condamnat conform sentinței Judecătoriei Edineț din 15.12.2014, ispășind pedeapsa în Penitenciarul nr. 2-Lipcani, str. Independenței 108, având intenția de a evada din penitenciar împreună cu Roman G., Goștinaru G. și Iurii I., printr-o înțelegere prealabilă, au încercat să evadeze din Penitenciarul nr. 2-Lipcani, însă, din motive independente de voința lor, intenția n-a fost dusă până la capăt, deoarece au fost observați de către santinela postului de pază nr. 23 al P-1 Lipcani, care a efectuat legal o împușcătură de avertizare în sus și a doua în direcția condamnaților cu arma de foc AKM cal. 7.62, după care condamnații s-au plasat la pământ, apoi au fost reținuți.

Iurii I., condamnat conform sentinței Judecătoriei Fălești din 24.01.2014, ispășind pedeapsa în Penitenciarul nr. 2-Lipcani, în noaptea de 21 spre 22 iunie 2015, aproximativ la orele 02.44, având intenția de a evada din penitenciar împreună cu Roman G., Goștinaru G. și Toporivski A., printr-o înțelegere prealabilă, au încercat să evadeze din Penitenciarul nr. 2-Lipcani, însă, din motive independente de voința lor, intenția n-a fost dusă până la capăt, deoarece au fost observați de către santinela postului de pază nr. 23 al P-1 Lipcani, care a efectuat legal o împușcătură de avertizare în sus și a doua în direcția condamnaților cu arma de foc AKM cal. 7.62, după care condamnații s-au plasat la pământ, apoi au fost reținuți.

Instanța a statuat că inculpații au recunoscut integral vina și probele administrate, solicitând examinarea cauzei penale în procedură simplificată, și le-a încadrat acțiunile în baza art. 27, 317 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca tentativa de evadare din locurile de detenție, săvârșită de mai multe persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 78 Cod penal, reținând că inculpații au comis o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani, fiind stabilite noi limite ale sancțiunii, în condițiile aplicării prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Pe lângă aceasta, inculpatul Toporivski A. a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Edineț din 15.12.2014 în baza art. 264¹ alin. (4), 85 alin. (1) Cod penal, la 3 ani 8 luni închisoare, prin încheierea din 10.11.2017 în baza art. 13 alin. (1) lit. a) al Legii privind amnistia nr. 210 din 29.07.2017, termenul pedepsei neexecutate fiind redus cu 1/3, sfârșitul termenului fiind la 29.12.2017. În timpul executării pedepsei, inculpatul Toporivski A. sancțiuni disciplinare n-a avut, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise,

are la educație și întreținere un copil minor, după eliberarea din penitenciar n-a fost atras la răspundere contravențională și s-a angajat la serviciu.

Inculpatul Iurii I. a fost condamnat prin sentința din 24.01.2014 în baza art. 349 alin. (1¹), 84 alin. (4) Cod penal la 4 ani 10 luni închisoare, sfârșitul termenului fiind la 31.08.2018. În timpul executării pedepsei, inculpatul sancțiuni disciplinare n-a avut, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, a recunoscut vina și se căiește de cele comise, și-a întemeiat familie și are la întreținere bunica de vârstă înaintată.

În același timp, infracțiunea comisă de inculpați, încadrată pe art. 27, 317 alin. (2) lit. b) Cod penal nu este consumată, constituind tentativă de infracțiune.

Potrivit art. 27 alin. (1) Cod penal, se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Ori, stabilirea pedepsei pentru infracțiunea incriminată urmează a fi făcută în corespundere cu prevederile art. 81 alin. (3) Cod penal, conform căror mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximumul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.

Astfel, ținând cont de circumstanțele cauzei, comportamentul inculpaților în cadrul cercetării judecătorești, căința sinceră în cele comise și faptul că, executând pedeapsa în penitenciar, au conștientizat pericolul social al faptelor comise, instanța a concluzionat că corectarea și reeducarea lor este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune.

3. Procurorul în Procuratura raionului Briceni, Ruslan Baraliuc, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Toporivski A. să fie condamnat în baza art. 27, 317 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, cu executare, iar inculpatul Iurii I. să fie condamnat în baza art. 27, 317 alin. (2) lit. b) Cod penal la 1 an și 8 luni închisoare, cu executare.

Apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei penale instanța de fond, contrar prevederilor art. 7 Cod penal, nu a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de inculpați.

Conform art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa penală are ca scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, iar potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată necesită să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de fond nejustificat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 1 an, ignorând faptul că inculpații, fiind deja condamnați și executând pedeapsa, au încercat să evadeze din locurile de detenție.

Ori, suspendarea executării pedepsei nu va realiza restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, astfel că nu vor fi realizate obiectivele legii penale.

Deci, că în cazul dat, restabilirea echității sociale și scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a persoanei vinovate va fi atins anume prin izolarea de societate a inculpaților.

Mai mult, instanța de fond în partea descriptivă a sentinței nu a indicat niciun motiv sau careva circumstanțe excepționale ale cauzei pe care le-a luat în considerație la argumentarea soluției de suspendare a executarea pedepsei pentru evadare din locurile de detenție.

Totodată, preîntâmpinarea săvârșirii de noi infracțiuni se realizează doar prin tragerea infractorilor la răspundere penală și aplicarea unei pedepse în așa fel, încât inculpații să conștientizeze cele săvârșite și să fie convinși că respectarea legii penale este o necesitate.

Prin urmare, hotărârea adoptată nu va realiza restabilirea echității sociale și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, astfel nu vor fi realizate obiectivele legii penale.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2020, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Toporivski Alexandr, condamnat în baza art. 27, 317 alin. (2) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 1 an și 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 29.01.2020, cu includerea perioadei aflării în arestare preventivă de la 09.08.2017 până la 07.12.2017.

Lui Iurii Iurie, condamnat în baza art. 27, 317 alin. (2) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 1 an și 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 29.01.2020, cu includerea perioadei aflării în arestare preventivă de la 09.08.2017 până la 07.12.2017 și de la 21.08.2018 până la 17.01.2019.

Cererile avocatului Odobescu G. privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală în privința inculpatului Toporivski A. și Iurii I., au fost respinse ca depuse tardiv.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond, aplicând pedeapsa inculpaților, nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 90 Cod penal și neîntemeiat a suspendat condiționat executarea ei.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Ori, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei poate fi aplicată în cazul în care nu este rațional ca persoana să execute pedeapsa cu închisoarea. Instanța de judecată urmează să-și argumenteze soluția, bazându-se pe materialele cauzei și pe datele despre persoana vinovatului, indicând în mod obligatoriu motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, cerințe ce nu au fost respectate de instanța de fond, nefiind motivată soluția privind suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii. Prin urmare, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de persoana inculpaților, inclusiv de starea de fapt și de drept stabilită în cadrul judecării cauzei.

Totodată, un aspect important îl constituie persoana inculpatului, care interesează sub raportul pericolozității sociale, decurgând în primul rând din fapta și din împrejurările în care aceasta a fost comisă, iar în al doilea rând din comportamentul său până și după comiterea infracțiunii. Deci, urmează a fi efectuată o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorilor, care anterior au fost atrași de mai multe ori la răspundere penală. Astfel, Toporivski A. anterior a fost condamnat prin sentința din 15.12.2014 în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 3 ani 8 luni închisoare, iar Iurii I. anterior a fost condamnat prin sentința din 24.01.2014 în baza art. 349 alin. (1), 84 alin. (4) Cod penal, la 4 ani 10 luni închisoare, însă nu și-au făcut concluziile necesare, nu au pășit pe calea corijării, săvârșind din nou cu intenție o infracțiune. Relevant este și faptul că inculpații au încercat să evadeze din locurile de detenție în timp ce își ispășeau pedeapsa închisorii stabilită prin sentințele anterioare, ce denotă în plus pericolul social sporit ce îl prezintă inculpații pentru societate, precum și faptul că atingerea scopurilor legii penale și reeducarea lor poate fi realizată doar prin stabilirea în privința acestora a pedepsei închisorii cu executarea reală.

Astfel, sunt întemeiate motivele invocate de acuzare, fiind stabilit că corectarea inculpaților este posibilă doar cu izolare de societate, stabilindu-le o pedeapsă cu închisoare, sancțiune ce va asigura scopurile pedepsei. Ori, această concluzie rezultă din circumstanțele cauzei și din personalitatea inculpaților, care anterior au fost condamnați și au încercat să evadeze din locurile de detenție în timpul ispășirii pedepsei cu închisoarea, continuând să comită infracțiuni.

La aplicarea pedepsei inculpaților, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, pripit concluzionând asupra aplicării art. 90 Cod penal în privința acestora. Deci, inculpații urmează să execute real pedeapsa închisorii, pentru a asigura corectarea și reeducarea lor și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lor, cât și a altor persoane, ori, o pedeapsă mai blândă nu va asigura atingerea scopului pedepsei și nu va duce la corijarea inculpaților.

La stabilirea pedepsei, urmează de ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și de a aplica pedeapsa în limitele reduse cu 1/3 a pedepsei cu închisoarea prevăzute de sancțiunea articolului incriminat.

Astfel, în împrejurările constatate, pedeapsa închisorii este una echitabilă faptelor comise și consecințelor survenite, precum și personalității inculpaților, care își va atinge scopul și va duce la restabilirea echității sociale, corectarea acestora, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către ei, cât și de alte persoane, urmând a fi casată sentința instanței de fond în latura penală.

În același timp, urmează a fi respinse cererile apărării privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) CPP în privința inculpaților, plângerile privind constatarea condițiilor de detenție care afectează grav drepturile inculpaților în conformitate cu art. 469-473/3 Cod procedură penală fiind depuse peste termen.

Ori, avocatul a depus cererile la 21 august 2019, în timp ce inculpatul Toporivski A. a fost eliberat din locul de detenție la 07.12.2017, iar inculpatul Iurii I. a fost eliberat din locul de detenție la 17.01.2019, iar potrivit art. 473² alin. (5) Cod de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO sau în termen de 6 luni de la data când

nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Însă, plângerile privind constatarea condițiilor de detenție înaintate în interesele inculpaților au fost depuse tardiv, avându-se în vedere faptul că prevederile art. 473² Cod de procedură penală au fost introduse prin Legea nr. 272 din 29.11.2018, în vigoare 01.01.2019.

La fel, și recomandările CtEDO indică că la data de 01 ianuarie 2019, au intrat în vigoare modificările la Codul de procedură penală, introduse prin Legile nr. 163 din 20 iulie 2017 și nr. 272 din 29 noiembrie 2018. Acestea au prevăzut introducerea unui nou remediu național preventiv și compensatoriu pentru persoanele care se plâng de condițiile precare de detenție. Potrivit noilor prevederi, persoanele care au înaintat o cerere Curții Europene a Drepturilor Omului privind condițiile de detenție precare pot face uz de noul remediu în termen de 4 luni, de la 01 ianuarie 2019.

5. Avocata Stela Sandu a declarat recurs ordinar în numele inculpatului Iurii I., în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurenta a indicat că inculpatul a recunoscut vina integral, s-a căit de cele săvârșite, nu a avut sancțiuni disciplinare pe perioada executării pedepsei, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, și-a întemeiat o familie și are la întreținere un copil nou-născut, circumstanță importantă care urmează a fi luată în considerație la stabilirea pedepsei acestuia, ori, el este unicul întreținător al familiei și lasă în urmă un copil mic care pentru o perioadă va avea de suferit, împrejurări ce vor la înrăutățirea și defavorizarea situației copilului, acesta urmând a fi supus anumitor lipsuri.

Astfel, nu este rațional ca inculpatul să ispășească real pedeapsa cu închisoare, deoarece el a recunoscut vina integral și se căiește sincer de cele comise, a dat asigurări că pe viitor nu va mai comite asemenea fapte, iar pedeapsa aplicată prin sentință va avea drept scop corectarea și reeducarea lui de prevenire a noilor infracțiuni.

Totodată, în sensul art. 6 alin. (1) din CEDO, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să prezinte noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se rezume doar la probarea concluziilor unei părți.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) CPP.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Vasile Istratii, în numele inculpatului Toporivski A., în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond, *cu admiterea cererii privind reducerea pedepsei cu 242 zile pe motivul deținerii în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO.*

Recurentul a invocat că individualizarea pedepsei s-a efectuat contrar prevederilor art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de apel nu a luat în considerație motivele săvârșirii infracțiunii - condițiile de detenție și persecuțiile din partea altor condamnați pe motiv de naționalitate, inculpatul fiind rom. În același timp, instanța de apel, stabilindu-i inculpatului pedeapsa închisorii cu executare, nu a ținut cont de faptul că acesta se caracterizează pozitiv, are o familie și un copil minor la întreținere, a

recunoscut vinovăția, de comportamentul său după comiterea infracțiunii, că anterior a comis o infracțiune ușoară și în timpul executării pedepsei a avut un comportament ce denotă corijarea lui. Mai mult, după comiterea infracțiunii, inculpatul nu a comis alte infracțiuni sau contravenții, ce demonstrează că a conștientizat caracterul antisocial al faptelor ilegale comise anterior și corectarea poate fi efectuată doar prin încrederea pe care i-a acordat-o prima instanță prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei.

Conform art. 2 și art. 5 din Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10.12.1948, fiecare om se poate prevala de toate drepturile și libertățile proclamate în prezenta declarație fără nici un fel de deosebire ca, de pildă, deosebirea de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, de origine națională sau socială, avere, naștere sau orice alte împrejurări. În afară de aceasta, nu se va face nici o deosebire după statutul politic, juridic sau internațional al țării sau al teritoriului de care ține o persoană, fie că această țară sau teritoriu sunt independente, sub tutelă, neautonome sau supuse vreunei alte limitări de suveranitate. Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Conform raportului întocmit de administrația Penitenciarului nr.11-Bălți, inculpatul s-a aflat în penitenciar în total 120 zile, în perioada 09.08.2017-07.12.2017. În acesta perioadă celulele în care a fost deținut au fost aglomerate, suprafața revenită fiecărui deținut fiind de 2,62 m.p. Condițiile de detenție nu corespundeau și cerințelor privind iluminarea, aerisirea, igienice-sanitare, acesta fiind supus unui tratament inuman și degradant

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul avocatei Stela Sandu, întemeiat pe *art. 427 alin. (1) CPP*, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat nici un temei concret din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Totodată, în recursul ordinar declarat de avocatul Vasile Istratii lipsește cu desăvârșire, în raport cu relevanțele invocate în descriptivul deciziei contestate, nominalizarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității soluției de

respingere, ca depusă tardiv, a cererii apărării privind aplicarea prevederilor art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală în privința inculpatului Toporivski A.

Mai mult, solicitarea pentru instanța de recurs: „*cu admiterea cererii privind reducerea pedepsei cu 242 zile pe motivul deținerii în condiții contrare prevederilor art. 3 CEDO*”, nu este argumentată în fapt și drept sub nicio formă (pct. 4., 5.1. din decizie).

Circumstanțele enunțate denotă că recursurile nominalizate nu întrunesc condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale avocaților cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurenți.

Ori, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare, în care nici nu sunt invocate eventuale erori de drept concrete și clar definite (pct. 5., 5.1. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpaților, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75, 81 alin. (3) Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că, în cazul care inculpații anterior au fost atrași de mai multe ori la răspundere penală, însă nu și-au făcut concluziile de rigoare, nu au pășit pe calea corijării și din nou, cu intenție, au comis tentativa săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 317 alin. (2) lit. b) Cod penal, care se pedepsește în exclusivitate cu închisoare de până la 6 ani, că au încercat să evadeze din locurile de detenție în timp ce executau pedeapsa închisorii stabilită prin sentințele anterioare, ce denotă în plus pericolul social sporit ce îl prezintă inculpații pentru societate și faptul că nu au conștientizat gravitatea faptelor săvârșite, iar pedepsele aplicate s-au dovedit a fi ineficiente, chiar și în prezența circumstanțelor atenuante invocate de recurenți, suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, persoana celor vinovați și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpaților, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lor, cât și a altor persoane.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpaților în corespundere cu prevederile legale (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5., 5.I. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpaților.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile nominalizate au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5.I. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că s-au aplicat inculpaților pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce sunt vădit neîntemeiate, recursurile de pe rol urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocații Stela Sandu și Vasile Istratii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 ianuarie 2020, în privința inculpaților Toporivski Alexandr XXXXXX și Iurii Iurie XXXXXX, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 07 august 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun